

Kaisa Juuso ps

Kirjallinen kysymys COVID-19-rokotusohjelmasta

Eduskunnan puhemiehelle

Moniin muihin Euroopan maihin verrattuna Suomen COVID-19-rokottamistahti näyttää etenevän hitaasti. Yhtenä syynä rokotusten hitauteen on pidetty rokotusannosten saatavuutta. Rokotetta on Suomessa edelleen niukasti verrattuna siihen, mitä sosiaali- ja terveysministeriö alun perin arvioi sitä saatavan. Valtioneuvosto on todennut, että uusi COVID-19-muunnos leviää selvästi aiempaa helpommin. Muuntoviruksen nopea leviäminen Suomessa kuormittaisi entistä enemmän terveydenhuollon kantokykyä. Hallituspuolueet ovat keskustelleet sote-ministeriryhmässä uusien, tiukempien rajoitusten tarpeesta nykyisessä tilanteessa. Myös sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt, että COVID-19-muuntoviruksen leviämistä yritettäisiin ehkäistä ennalta tiukentamalla koronarajoituksia.

Ruotsin Norrbottenin alueella uusien koronavirustapausten ilmaantuvuus on 400 tapausta 100 000:ta asukasta kohden viimeisten kahden viikon aikana. Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirissä ilmaantuvuus on 71,9 uutta tapausta 100 000:ta asukasta kohden ja Lapin sairaanhoitopiirissä 22 tapausta 100 000:ta asukasta kohden. Ero Lapin sairaanhoitopiirin ja Norrbottenin välillä on jopa 20-kertainen. Jos Norrbotteniin tulee nopeasti leviävää ja helposti tarttuvaa varianttivirus, rajaliikenteen kautta se voi hyvin nopeasti muuttaa epidemiatilannetta Länsi-Pohjan ja Lapin sairaanhoitopiirien alueella ja koko Suomessa. Hallitus on suunnitellut kiristävänsä työmatkustamisen ehtoja. Tornion seudulle valmistellaan myös rajaliikenteeseen suuntautuvia massatestauksia.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 7.1. antaman ohjeistuksen mukaan kaikki maahan saapuvat pyritään ohjaamaan testeihin rajoilla, jottei virusmuunnoksia pääsisi matkustajien mukana Suomeen. Kaikkien Suomeen saapuvien testaus aloitettiin Helsinki-Vantaalla 8.1.2021. Koska lentokentillä ja satamissa tehdään tarkkaa testausta, se olisi tarkoituksenmukaista saada toimimaan myös maarajoilla. Länsirajalla hidasteena ovat isot rajanylitysvolyymit eli 125 000—155 000 rajanylitystä viikossa. Tästä määrästä suuri osa on työmatkaliikennettä. Työmatkaliikenteen lisäksi länsirajan alueella on paljon myös muuta rajayhteisöliikennettä ja vapaa-ajan matkustusta vallitsevasta pandemiasta huolimatta.

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäri Jyri J. Taskila korostaa tilanteen vakavuutta. Sen vakavuutta lisäävät Haaparannan väestön kontaktit Etelä-Ruotsiin. Tämä todennäköisesti lisää tai nopeuttaa muuntovirusten leviämiskäyttä pohjoiseen Etelä-Ruotsista, missä koronatilanne on vaikeampi. On vaikeaa tai jopa mahdotonta toteuttaa koronatestausta rajalla niin, että se olisi järkevää ja toisaalta auttaisi epidemian rajoittamista. Pelkästään rajayhteisöön kuuluvien ruotsalaisten pääsyn rajoittaminen Suomeen ei ole kovin tehokas keino epidemiologisesti, koska Haa-

Kirjallinen kysymys KK 1012/2020 vp

parannassa asuu paljon Suomen kansalaisia. Suomen kansalaisten rajanylitystä on mahdotonta tehokkaasti rajoittaa, koska rajanylitys on perustuslain takaama oikeus.

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäri katsoo, että epidemiologisesti tehokas keino olisi rokottaa Länsi-Pohjan väestö ensimmäisten joukossa. Tehokkainta olisi tehdä toimenpide yhteistyössä Ruotsin kanssa ja rokottaa väki molemmin puolin rajaa silloin, kun rokoteannosten määrä kasvaa alkuvuoden aikana uusien valmisteiden tullessa markkinoille. Rokotteen saaneet toimisivat puskurina vilkkaalla rajaseudulla. Jos viruksen leviämistä olisi mahdollista tällä keinolla hidastaa, Suomi ehtisi sillä aikaa saada lisää rokoteannoksia ja ehtisi rokottaa enemmän niitä ihmisiä, joille korona on kaikkein vaarallisin. Epidemiatilanteen tarkoituksenmukaisella hoidolla on suora vaikutus rajoitusten tarpeellisuuteen ja sitä kautta myös yritysten ja julkisyhteisöjen talouteen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin torjuakseen epidemian leviämistä länsirajan yli priorisoimalla COVID-19-rokotushjelmassa Länsi-Pohjan seutukunnan väestöä?

Helsingissä 19.1.2021

Kaisa Juuso ps